

Pressi- ja teabeosakond

PRESSITEADE nr 36/07

23. mai 2007

Kohtujuristi ettepanek kohtuasjas C-341/05

Laval un Partneri Ltd vs. Svenska Byggnadsarbetareförbundet jt

**KOHTUJURIST MENGOZZI ARVATES VÕIVAD AMETIÜHINGUD ÜLDISEST
HUVIST TULENEVAT EESMÄRKI TAOTLEVA JA PROPORTSIONAALSE
KOLLEKTIIVSE TEGUTSEMISEGA KOHUSTADA TEISEST LIIKMESRIIGIST
PÄRIT TEENUSE OSUTAJAT NÕUSTUMA PALGAMÄÄRAGA, MIS ON ETTE
NÄHTUD KOLLEKTIIVLEPINGUS**

Töötajate lähetamist reguleeriv direktiiv 96/71¹ sätestab, et lähetatud töötajatele antavad tagatised on sätestatud õigusnormidega ja/või, kui need käsitlevad ehitussektorit, siis üldiselt kohaldatavaks tunnistatud kollektiivlepingutega või vahekohtu otsustega.

Rootsi seadus töötajate lähetamise kohta täpsustab, millised töötingimused kehtivad lähetuses viibivaile töötajale olenemata sellest, millist õigust kohaldatakse töölepingule endale. Selles käsitletakse seega töötingimusi, mis on loetletud direktiivis 96/71, v.a töötasu miinimummäära puudutav tingimus. Töötasu kohta, mida reguleerivad Rootsi tava kohaselt kollektiivlepingud, ei seisa töötajate lähetamise seaduses sõnagi. Samas annab Rootsi õigus ametiühinguile teatud tingimustel kollektiivse tegutsemise õiguse, et kohustada tööandjat, kes ei ole liitunud tööandjate organisatsiooniga, sõlmima kollektiivlepingut.

2004. aasta mais lähetas Läti äriühing Laval un Partneri Ltd Läti töötajaid Rootsi ehitustöödele. Töid, mille hulgas olid ka Vaxholmi linna koolimaja renoveerimis- ja laiendustööd, teostas tütarettevõtja L&P Baltic Bygg AB.

2004. aasta juunis alustasid Laval ja Baltic Bygg ning Rootsi ehitustöötajate ametiühing läbirääkimisi, et sõlmida kokkulepe ehitussektori kollektiivlepinguga ühinemiseks. Kokkuleppele aga ei jõutud.

2. novembril 2004 alustas Byggnadsarbetareförbundet Lavalit kõigis töökohtades blokaadi vormis kollektiivset tegutsemist. Rootsi elektritöötajate ametiühing ühines selle tegevusega solidaarsusest ja peatas kõik Vaxholmis asuval ehitusplatsil käimas olnud elektritööd. Teatud aja möödumisel sellel ehitusplatsil tööde katkestamisest alustati Baltic Byggi lõpetamismenetlust. Töötajad, kelle Laval oli lähetanud Vaxholmis toimuvatele ehitustöödele, pöördusid vahepeal tagasi Lätisse.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiiv 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega (EÜT 1997, L 18, lk 1; ELT eriväljaanne 05/02, lk 431).

Laval pöördus kollektiivse tegutsemise õiguspärast puudutava hagiga Arbetsdomstoleni poole, kes küsis Euroopa Ühenduste Kohtult, kas niisugune kollektiivne tegutsemine on ühenduse õigusega kooskõlas.

Kohtujurist Mengozzi toob kõigepealt esile, et tema hinnangul **kuulub liikmesriigi ametiühingute poolt kollektiivse tegutsemise õiguse teostamine** eesmärgiga kohustada välismaist teenuseosutajat sõlmima kollektiivlepingut liikmesriigis, milles see teenuseosutaja üritab tugineda eelkõige EÜ asutamislepinguga ette nähtud teenuste osutamise vabadusele, **ühenduse õiguse kohaldamisalasse**.

Edasi leiab ta, et tõsiasi, et **Rootsi Kuningriik on jätnud töötingimuste**, sealhulgas eelkõige palgaga seotud tingimuste kollektiivlepingutega **kindlaksmääramise sotsiaalpartnerite hooleks, ei tohiks iseenesest tähendada, et direktiiv 96/71 on ebaõigesti üle võetud**, nii et see liikmesriik oleks loobunud nende tingimuste kohaldamisest välismaistele teenuseosutajatele. Kohtujurist märgib selle kohta sisuliselt, et Rootsi Kuningriik tagab direktiivist 96/71 tulenevate töötajate kaitse ja ettevõtjate võrdse kohtlemise eesmärkide saavutamise just nimelt andes ametiühingutele kollektiivse tegutsemise õiguse, et kohustada teenuse osutajat nõustuma palgamääraga, mis on kindlaks määratud vastavalt kollektiivlepingule, mida *de facto* kohaldatakse samalaadses olukorras olevatele kodumaistele ettevõtjatele.

Olles hinnanud kollektiivset tegutsemist ja ehitussektori kollektiivlepingu teatud tingimusi lähtuvalt teenuste osutamise vabadusest, teeb kohtujurist Mengozzi ettepaneku sedastada, et olukorras, kus liikmesriigis ei ole kollektiivlepingute üldkohaldatavaks tunnistamise süsteemi, **ei ole direktiiviga 96/71 ja teenuste osutamise vabadusega vastuolus, kui ametiühingud üritavad blokaadi ja toetustegevuse vormis kollektiivse tegutsemisega kohustada teisest liikmesriigist pärit teenuseosutajat nõustuma palgamääraga**, mis on kindlaks määratud sellise kollektiivlepinguga ühinemise kokkuleppega, mida kohaldatakse *de facto* kodumaistele ettevõtjatele, kes tegutsevad samas tegevusharus ja asuvad samalaadses olukorras ning mis on sõlmitud esimeses liikmesriigis, mille territooriumile on ajutiselt lähetatud teise liikmesriigi töötajad. **Kollektiivne tegutsemine peab siiski olema õigustatud üldisest huvist tulenevate eesmärkidega nagu töötajate kaitse ja sotsiaalse dumpingu vastane võitlus** ja neid ei kasutata nende eesmärkide saavutamiseks võrreldes ebaoproportsionaalsel viisil.

Kollektiivse tegutsemise proportsionaalsuse hindamisel peab eelotsusetaotluse esitanud kohus kohtujuristi arvates eelkõige kindlaks tegema, kas **ehitussektori kollektiivlepingus ette nähtud töötingimused toovad lähetatud töötajatele tegelikku kasu, mis suurendaks oluliselt nende sotsiaalse kaitstuse taset** ega dubleeriks võimalikku samasugust või põhimõtteliselt võrreldavat kaitset, mis oli neile tagatud kollektiivlepingute ja/või õigusaktidega, mis kehtisid teenuseosutaja suhtes liikmesriigis, kus ta oli asutatud.

MÄRKUS: Kohtujuristi ettepanek ei ole Euroopa Kohtule siduv. Kohtujuristi ülesanne on sõltumatult teha Euroopa Kohtule ettepanekuid talle määratud asjade õigusliku lahenduse kohta. Euroopa Ühenduste Kohtu kohtunikud asuvad selles kohtuasjas nõu pidama ning otsus tehakse hiljem.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Kättesaadav kõigis ametlikes keeltes.

Ettepaneku täistekst on Euroopa Kohtu veebileheküljel

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=ET&Submit=rechercher&numaff=C-341/05>

Üldjuhul on ettepaneku tekst kättesaadav alates selle ettekandmise päeva kella 12.00-st (Kesk-Euroopa aja järgi).

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler

Telefon (00352) 4303 3127, faks (00352) 4303 3656

Piduliku istungi teleülekanne on kättesaadav uudisteagentuuri "Europe by Satellite" kaudu.

Seda teenust pakub Euroopa Komisjoni pressi- ja teabepeadirektoraat,

L-2920 Luxembourg, telefon (00352) 4301 35177, faks (00352) 4301 35249

või B-1049 Brüssel, telefon (0032) 2 2964106, faks (0032) 2 2965956